

Een POKO-perforatie die geen POKO-perforatie is

(Ir. Ruud J. Hammink; uit: *Perfinpost* nr. 31, nov. 1994)

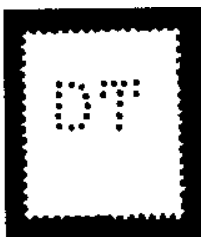
POKO-verzamelaars hebben geen enkel probleem met het herkennen van POKO-perforaties. Het POKO-alfabet ingevoerd in 1920/21 is immers eenvoudig te herkennen. Zelfs over de landsgrenzen zijn de perforaties min of meer identiek zoals uit afbeelding 1 blijkt.

afbeelding 1: "DT" perforaties uit resp. Engeland, Nederland en Duitsland.

In deze afbeelding zijn 3 verschillende, maar qua uiterlijk veel op elkaar lijkende perforaties weergegeven uit resp. Engeland, Nederland en de Duitse perforatie DT/G. Duidelijk zijn de overeenkomsten te zien bij de letters DT.

Als verzamelaar van Engelse POKO's was ik in het geheel niet verbaasd een zegel met de perforatie DT te vinden (zie afbeelding 2).

afbeelding 2: De Engelse perforatie DT met gescheurde korte zijden.

Het zegel werd dan ook netjes opgeborgen in de POKO-verzameling.

Weliswaar was het zegel aan de korte zijde gescheurd, maar bij zegels uit een POKO-machine kan dit voorkomen (1).

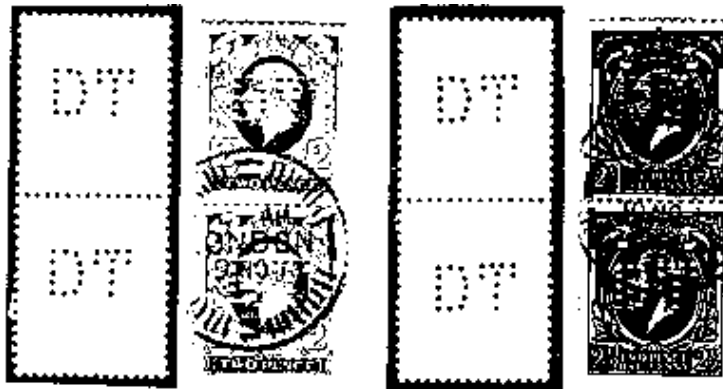
De wenkbrauwen werden pas echt gefronst na het vinden van

- een groot aantal zegels met de perforatie DT met gescheurde korte zijden
- zegels waarop de positie van de perforatie op alle plaatsen in het zegelbeeld voorkwamen (zie afbeelding 3) en niet 6 mm van de bovenzijde van het zegel, zoals dit het geval is bij POKO-perforaties;

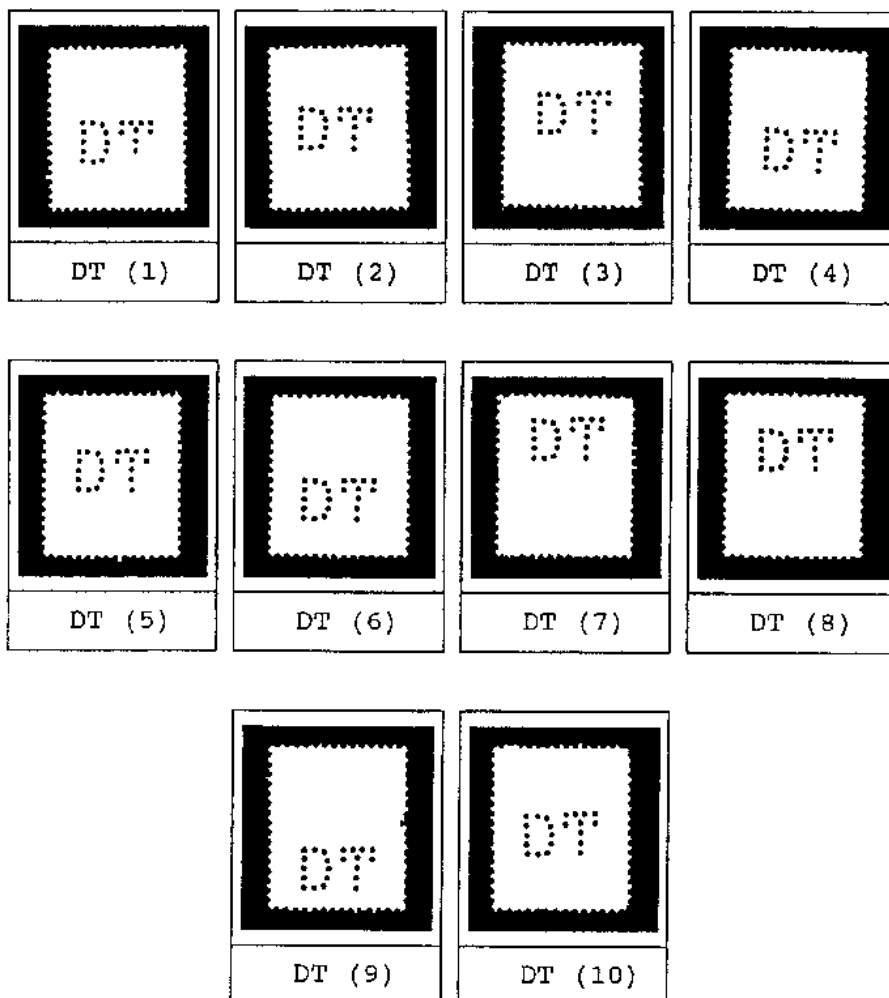
afbeelding 3: De Engelse perforatie DT op verschillende posities in het zegelbeeld.

- meerdere tweestrippen (zie afbeelding 4). Tweestrippen komen voor met een POKO-perforatie, maar worden zeer incidenteel gevonden. Het vinden van meerdere twee strippen van eenzelfde perforatie zou min of meer een unicum zijn.

afbeelding 4: Tweestrippen van de Engelse perforatie DT.

Kortom voldoende reden om de wenkbrauwen te fronsen en over te gaan tot een nader onderzoek. Hieruit bleek dat er verschillende DT perforaties waren en wel 10 (zie afbeelding 5).

afbeelding 5: De 10 verschillende DT velperforaties

Hieraan kan eigenlijk geen andere conclusie verbonden worden dan dat er sprake is van een 10-voudige velperforator.

Met betrekking tot de 10 verschillende DT moet ik nog vermelden dat er mogelijk 12 verschillende zijn. Nummer 11 en 12 lijken echter zodanig veel op een van de andere, dat ik er voorlopig van uit ga dat er 10 verschillende DT perforaties zijn. Volledigheidshalve wordt er op gewezen dat er naast deze 10 DT velperforaties ook (meerdere) DT maar dan wel echte POKO perforaties, in Engeland voorkomen.

Gebruiksperiode

Bij Engelse zegels treft men zelden een leesbaar (datum)stempel aan. De gebruiksperiode wordt door Engeland, verzamelaars dan ook vaak geschat door te kijken naar het type zegel waarop de perforatie gevonden wordt. De DT perforatie komt voor op zegels van het type King George V, fotogravure tot en met de zegels van het type King George VI, donkere en lichte kleuren. Dit duidt op een gebruiksperiode tussen 1934 - 1948.

Gebruiker

De gebruiker van de velperforatie DT is "The Daily Telegraph", zoals uit een krantenbandje blijkt (zie afbeelding 6).

afbeelding 6: krantenbandje van The Daily Telegraph met de velperforatie DT

Van de The Daily Telegraph is bekend dat het bedrijf gebruik heeft gemaakt van (meerdere) POKO-machines. Waarschijnlijk heeft men dus na de ingebruikname van POKO-machines besloten de velzegels te perforeren conform het uiterlijk van de POKO DT perforatie.

Dankwoord

Hierbij bedank ik de heer Roy Gault, die ook al op het spoor zat van de DT velperforaties. Mijn dank geldt voor het beschikbaar stellen van zegels, waardoor de constatering van 10 verschillende perforaties betrouwbaarder werd.

(1) De geschiedenis van de POKO machine. PCN 1993, Ir. Ruud J. Hammink.
ISBN nr. 90-801001-2-9 geb.

Ir. Ruud J. Hammink, Waalre.